

Jaarverslag 2011-2012

Orde van advocaten in het arrondissement Amsterdam Jaarverslag van de Raad van Toezicht en de Deken over het ordejaar 2011-2012

Tuchtrecht in de praktijk

Praktische informatie

Ook dit jaar steeg het aantal dossiers dat door het decanaat is aangelegd licht. Het ging om 1062 dossiers (vorig jaar: 1024). Dossiers worden aangelegd naar aanleiding van klachten en naar aanleiding van vragen om informatie en bemiddeling. Het zwaartepunt ligt dan steeds bij klachtdossiers. Waren dat vorig jaar 474 dossiers, dit jaar waren dat er 481. In het vorig ordejaar werden 219 van de klachtdossiers ingezonden aan de Raad van Discipline; dit jaar waren dat 211 dossiers. Nog steeds geldt derhalve dat de meeste van de voorgelegde klachten niet tot een behandeling door de tuchtrechter leiden maar dat klagers én advocaten over wie wordt geklaagd een probleem op andere wijze tot een goed einde kunnen brengen, vaak daarbij geholpen door een actieve rol van de stafmedewerkers van het Bureau. De Raad van Discipline verstrekt cijfers op basis van kalenderjaren en niet van ordejaren. Het algemene beeld dat oprijst blijft, dat ongeveer 22 % van de ingezonden klachten gegrond wordt

bevonden. Dat waren in het afgelopen ordejaar 47 klachten. In 9 zaken (in het ordejaar) werden al dan niet voorwaardelijke schorsingen opgelegd, in 1 geval schrapping van het tableau.

Opvallend is de stijging van het aantal aan de tuchtrechter voorgelegde dekenbezwaren. Waren dat er 7 in 2010-2011, dit jaar zijn 22 dekenbezwaren ingediend. Gedeeltelijk is die stijging veroorzaakt door een geïntensiveerd opvolgen van de resultaten van de Centrale Controle op de Verordeningen (CCV); 4 advocaten zijn aldus aangesproken op het ook na herhaalde aanmaning niet beantwoorden van de per formulier gestelde vragen. Daarnaast is stelselmatiger het dekenbezwaar ingezet wanneer een advocaat, ook na diverse malen aansporingen te hebben ontvangen, niet of niet-adequaat reageert op ingediende klachten en bijbehorende vragen van de deken.

In een paar gevallen heeft de deken ter zitting van de Raad van Discipline of kort daarvoor zijn bezwaar ingetrokken omdat de advocaat in kwestie alsnog informatie verstrekke en een begrijpelijke uitleg had bij zijn eerdere stilzwijgen, terwijl in één geval het bezwaar van de deken ongegrond werd bevonden.

Driemaal is een verzoek gedaan tot het benoemen van een rapporteur (artikel 60c Advocatenwet). Eén verzoek werd ingetrokken omdat de advocaat bereid was mee te werken aan een onderzoek op vrijwillige basis, de twee andere verzoeken werden toegewezen.

Van links naar rechts: Germ Kemper, Agaath Reijnders-Sluis, Derk-Jan Rutgers, Simeon Burmeister, Harmen Meijerink.

De betrokken advocaten zijn vervolgens geschorst, mede op basis van de bevindingen van de rapporteur.

Eén verzoek werd ingediend op grond van artikel 6ob Advocatenwet, dat in de mogelijkheid voorziet dat een advocaat wordt geschorst wegens gebleken ongeschiktheid om de praktijk te voeren ook zonder dat eerst een rapportage plaatsvindt. Het verzoek is ter zitting ingetrokken op grond van de toezegging van de advocaat om zich van beroepsactiviteiten te onthouden in afwachting van een nader onderzoek. De betrokken advocaat heeft zich inmiddels laten schrappen van het tableau.

Ook is een verzoek ingediend overeenkomstig artikel 6oab Advocatenwet, dat voorziet in een schorsing vooruitlopend op een tuchtrechtelijke beoordeling binnen korte tijd nadien. Dat verzoek is toegewezen maar de beslissing is vervolgens door het Hof van Discipline vernietigd omdat de aan de advocaat verweten gedragingen die maatregel volgens het Hof niet rechtvaardigden. Toepasselijkheid van dit artikel is volgens het Hof voorbehouden aan situaties waarin de advocaat deel uitmaakt van een criminele organisatie of misbruik maakt van zijn wettelijke privileges. Aan dat criterium werd niet voldaan, aldus het Hof. De advocaat in kwestie is kort nadien door de Raad van Discipline de maatregel opgelegd van schorsing voor de duur van 12 maanden, waarvan 6 voorwaardelijk, waartegen hij in beroep is gekomen. De uitspraak van het Hof brengt met zich mee dat aan artikel 6oab Advocatenwet een zeer beperkte waarde lijkt te mogen worden toegekend. Niet onvermeld mag blijven dat

de betrokken advocaat na de uitspraak van het Hof van Discipline de Amsterdamse en de Nederlandse Orde in kort geding heeft betrokken om te komen tot rectificatie van de berichtgeving over de oorspronkelijke schorsing, welke vordering door de voorzieningenrechter Den Haag is afgewezen.

Enige advocaten hebben zich op advies van de deken laten schrappen.

Ontwikkelingen in het toezicht

Enige jaren geleden verscheen het rapport-Docters van Leeuwen, met als conclusie dat het toezicht zoals dat door de deken wordt uitgeoefend beter functioneerde dan de onderzoeker vooraf had aangenomen maar waarin tal van aanbevelingen zijn gedaan om de kwaliteit van dat toezicht te verbeteren en ook de verantwoording. In het bijzonder het pro-actieve toezicht krijgt in de aanbevelingen een belangrijke plaats. Sindsdien is veel gebeurd. De deken hebben hun vergaderingen geïntensiveerd, onder voorzitterschap van de Amsterdamse deken, en die vergaderingen zijn uiteindelijk geformaliseerd in een per 1 juli 2012 van kracht geworden Verordening op het landelijk dekenberaad toezicht. Daarnaast heeft de Nederlandse Orde een rapporteur benoemd, mr. R. J. Hoekstra, die tot taak heeft om de kwaliteit van het toezicht te beoordelen en in dat verband aanbevelingen te doen.

Het dekenberaad heeft in de loop van dit Ordejaar hard gewerkt aan harmonisering van regelingen die in het verleden per arrondissement werden vastgesteld, bijvoorbeeld op het gebied van de beoordeling van samenwerkingsvormen, terwijl op afzienbare termijn een gemeenschappelijk beleid wordt vastgesteld als het gaat om de omgang met een achterstand in punten voor de beroepsopleiding. Er is een Leidraad voor de behandeling van ingediende klachten vastgesteld en vanaf 1 november van dit jaar zal er sprake zijn van een uniforme registratie van klachten, die zal leiden tot een beter inzicht in de aard van klachten, waardoor probleemgebieden eerder en beter kunnen worden gesignaleerd en proactieve aanpak mogelijk wordt. Het dekenberaad heeft voor het jaar 2013 het financiële toezicht aangewezen als bijzonder aandachtsgebied, voor welk doel de Nederlandse Orde een team van financieel deskundigen formeert dat in individuele gevallen op verzoek van een deken een onderzoek instelt naar de financiële situatie van een praktijk en in het bijzonder het beheer van derdengelden. Het team zal voorts de dekens behulpzaam zijn bij het formuleren en vervolgens uitvoeren van pro-actief toezicht op financieel gebied.

Het dekenberaad heeft daarnaast besloten om te komen tot de oprichting van een expertisecentrum voor de Wwft, dat met ingang van 1 januari a.s. operationeel zal zijn. Advocaten én dekens kunnen zich tot dit expertisecentrum, dat verbonden zal worden aan de Haagse Orde, wenden met specifieke vragen op dit gebied en het aldus op te bouwen inzicht over de betekenis van de Wwft voor de dagelijkse praktijk zal beter duidelijk kunnen maken op welke gebieden voorlichting en mogelijk zelfs controle gewenst is. In het ordejaar zijn overigens al voorlichtingscursussen van start gegaan, waaronder ook in Amsterdam, waarvoor de belangstelling groot is gebleken.

De al eerder genoemde herziening van de gerechtelijke kaart zal voor andere ordes dan de Amsterdamse leiden tot een samenbundeling en dienovereenkomstig tot een vergroting van de bestuurlijke slagkracht. Aldus zal de voor het toezicht noodzakelijke expertise beter worden opgebouwd en bewaard.

Ook de Raden van Toezicht zijn logischerwijze betrokken bij dit streven naar harmonisering, waar tal van regelingen die tot de bevoegdheid van een Raad van Toezicht behoren zich lenen voor gezamenlijke aanpak. Te denken valt aan de wijze waarop met beëdigingverzoeken wordt omgegaan en in het bijzonder in welke gevallen verzet tegen een voorgenomen beëdiging geïndiceerd is, aan de goedkeuring van patronaten en de toekenning van stageverklaringen, en aan andere onderwerpen die zo niet rechtstreeks dan toch indirect betekenis hebben voor het toezicht en dus uiteindelijk de kwaliteit van de advocatuur en het vertrouwen dat de buitenwereld daarin mag hebben.

Tegen deze achtergrond blijft het een punt van zorg en zelfs van onbegrip dat de Minister en de Staatssecretaris van Veiligheid blijven streven naar een ingrijpende wijziging van de Advocatenwet op het gebied van het toezicht. Bij de Tweede Kamer is thans een wetsvoorstel aanhangig, ondanks een krachtig negatief advies van de Raad van State, dat voorziet in een college van buitenstaanders dat uiteindelijk de verantwoordelijkheid draagt voor het toezicht en op eigen initiatief, buiten een deken om, bezwaren tegen een advocaat aan de tuchtrechter zal kunnen voorleggen.

Vitale peilers van de onafhankelijke advocatuur worden in deze opzet weggeslagen. Overheidstoezicht, ook al is het in gematigde vorm, wordt geïntroduceerd en de vertrouwelijkheid van het verkeer tussen advocaten en cliënten wordt onder serieuze druk geplaatst. Mocht het parlement niet op betere gedachten komen (of een nieuw kabinet dat op het moment van publiceren van dit jaarverslag in de maak is) dan dreigt de Nederlandse advocatuur in internationaal verband uit de boot te vallen, zo mag als bijkomend probleem worden gesignaleerd, en als hoofdprobleem dat de Nederlandse advocatuur niet meer haar eigen ethische regels mag vaststellen en bewaken.

De Raad van Toezicht heeft een klachtenreglement dat de mogelijkheid biedt aan betrokkenen bij een tuchtrechterlijk onderzoek om bezwaren voor te dragen tegen de wijze waarop een dergelijk onderzoek wordt uitgevoerd. In het verslagjaar is één klacht ontvangen, die zich richtte tegen de deken en twee stafmedewerkers. Die klacht is inmiddels door de Raad van Toezicht ongegrond bevonden. Daarnaast heeft een advocaat zich tot de Nationale Ombudsman gewend naar aanleiding van het door de deken uitgevoerde onderzoek naar een klacht tegen deze advocaat. De Ombudsman deelde de door de advocaat geformuleerde bezwaren niet.

Zie voor het volledige jaarverslag www.advocatenorde.nl.